

Utbredelse	Habitat	Type hensyn:					Beskrivelse av hensyn	
		Ordinært flerbruk	Leveområde	Spillplass	Reirplass	Sårbar for forstyrrelse i hekketida		
							Hekketid = 1.3. - 15.7. Den første etableringstiden er den mest sårbare tiden.	
Smålom	Østfold, Akershus, HedmarkS, HedmarkN, OpplandS, OpplandN	Hekker ved småvann/tjern med lav vegetasjon rundt	X				X	Kantsoner.
Storlom	Østfold, Akershus, HedmarkS, HedmarkN, OpplandS, OpplandN	Større tjern og sjøer	X				X	Kantsoner.
Gråhegre	Østfold, Akershus, HedmarkS, HedmarkN, OpplandS, OpplandN	Finnes her og der langs store elver og innsjøer, og ved kysten				X		Spar reirtrær/holt. Kolonier.
Kvinand	Østfold, Akershus, HedmarkS, HedmarkN, OpplandS, OpplandN	Vanlig ved skogstjern og stille elver. Kan hekke kilometervis fra vann.	X			X		Spar reirtrær og trær med holker. Foretrekker skikkelige kantsoner.
Laksand	Østfold, Akershus, HedmarkS, HedmarkN, OpplandS, OpplandN	Fiskerike vann og elver med klart vann.	X			X		Spar reirtrær og trær med holker. Foretrekker skikkelige kantsoner.
Vepsevåk	Østfold, Akershus, HedmarkS, OpplandS	Gammel barskog, gjerne med innslag av lauv.				X	X	Spar reirtrær. I Hedmark spares reirplassene med 50 m buffersone.
Havørn	HedmarkN?	Gammel furuskog?				X	X	Under etablering? Spar reirtrær. Spar også en sone på 200 m rundt reiret, hvor det hogges meget forsiktig. Ikke drifter i nærheten av reiret i hekketida. Snakk med ornitolog dersom tiltak er aktuelt.
Hønehauk	Østfold, Akershus, HedmarkS, HedmarkN, OpplandS, OpplandN	Eldre barskog, ofte i nærheten av kulturmark.				X	X	Spar reirtre og en sone på 50 m rundt dette. Reiret må ha vært i bruk minst en gang de siste 5 årene.
Spurvehauk	Østfold, Akershus, HedmarkS, HedmarkN, OpplandS, OpplandN	Tett barskog eller blandingsskog, gjerne tette plantefelt hkl 3-4.	X			X		Spar reirtre.
Musvåk	Østfold, Akershus, HedmarkS, OpplandS, OpplandN	Oftest eldre barskog eller løvskog. Kan også hekke i reir som står igjen etter hogst (f eks hønehaukreir).	X			X		Spar reirtre.
Fjellvåk	HedmarkS, HedmarkN, OpplandS, OpplandN	Eldre barskog eller løvskog eller oftest bergvegger. Kan hekke i frittstående trær.	X			X		Spar reirtre.

Kongeørn	HedmarkN, OpplandN	Eldre barskog (fjellskog) eller store bergvegger. Krever skikkelig store trær.		X	X	Spar reirtre. Spar eller hogg meget forsiktig i skog rundt: 200 m sone). Ikke drift i hekketida.	
Fiskeørn	Østfold, Akershus, HedmarkS, HedmarkN, OpplandS, OpplandN	Store furutrær (sjeldent gran) på steder med god utsikt, på myrer, koller etc.	X		X	Spar reirtre.	
Tårnfalk	Østfold, Akershus, HedmarkS, HedmarkN, OpplandS, OpplandN	Som oftest bergvegger. Kan hekke i holker eller kråkereir i diverse skogtyper.	X		X	Spar reirtre.	
Dvergfalk	Akershus, HedmarkS, HedmarkN, OpplandS, OpplandN	Fjellskog, gjerne med mye bjørk. Velger gamle kråkereir.	X		X	Spar reirtre. Spar også kråkereir i fjellskog.	
Lerkefalk	Østfold, Akershus, HedmarkS, OpplandS	Barskog/blandingsskog i lavlandet, særlig nær store myrer, eller ved næringsrike vann og innsjøer i kulturlandskap. Bruker kråkereir.	X		X	Spar reirtre.	
Vandrefalk	Østfold, Akershus, HedmarkS, HedmarkN, OpplandS, OpplandN	Bergvegger, ofte med skog inntil.	X		X	Forsiktig med drift i hekkesesongen.	
Jerpe	Østfold, Akershus, HedmarkS, HedmarkN, OpplandS, OpplandN	Løvskog eller barskog, vanligvis med et godt innslag av gråor. Gjerne i små daler (ved bekker) eller i bratt liskog.		X		Spar småbiotoper med gråor (fuktdrag, smådaler). Spar også noen få grantrær.	
Lirype	HedmarkS, HedmarkN, OpplandS, OpplandN	Fjellskog.	X			Ingen spesielle hensyn.	
Orrfugl	Østfold, Akershus, HedmarkS, HedmarkN, OpplandS, OpplandN	Barskog med innslag av bjørk.	X		X	Kantsone mot spillmyra.	
Storfugl	Østfold, Akershus, HedmarkS, HedmarkN, OpplandS, OpplandN	Eldre barskog (se egen brosjyre)		X	X	Spar beitefuruer. Spar fuktdrag og kantsoner og sumpig skog. Hogg forsiktig på spillplasser. Tynne i hkl 3. Prøv å ha nok gammelskog rundt leik.	
Trane	Østfold, Akershus, HedmarkS, HedmarkN, OpplandS, OpplandN	Stille myrer.	X			X	Kantsone. Sårbar for forstyrrelse i hekketida. Trane har en økende populasjonstrend.
Dobbelt-bekkasin	HedmarkN, OpplandS, OpplandN	Små rikmyrer og vierkratt i fjellskog, særlig med en del bjørk.	X		X		Kantsoner mot små grasmyrer. Ikke kjøre på slike.
Skogsnipe	Østfold, Akershus, HedmarkS, HedmarkN, OpplandS, OpplandN	Barskog, myrområder/tjern.	X				Kantsone.
Skogdue	Østfold, Akershus, HedmarkS, OpplandS	Løvskog eller blandingsskog i lavlandet. Hekker i svartspetthull.	X		X		Spar reirtre. Spar potensielle reirtre for svartspett.
Hubro	Østfold, Akershus, HedmarkS, HedmarkN, OpplandS, OpplandN	Bergvegger i skog.			X	X	50 m buffer under bergveggen (ut fra bergrota). Spar skrentskog 100 m til hver side for reiret. Ikke drift i hekketida.

Haukugle	HedmarkS, HedmarkN, OpplandS, OpplandN	Fjellskog. Hekker i holker eller hule trær.	X	X		Spar reirtre. Liker utsyn.
Spurveugle	Østfold, Akershus, HedmarkS, HedmarkN, OpplandS, OpplandN	Barskog og blandingsskog. Gjerne eldre skog. Hekker i spettehull (særlig flaggspett og tretåspett), av og til i holker.	X	X		Spar reirtre og potensielle reirtre.
Kattugle	Østfold, Akershus, HedmarkS, OpplandS, OpplandN	Løvskog og blandingsskog i kulturlandskapet. Hekker i hule trær og holker. Av og til i skjærereir.	X	X		Spar reirtre.
Slagugle	HedmarkS (Åsnes-Elverum-Trysil)	Meget sjelden. Barskog med innslag av gamle, hule osper, evt gamle knekte ospestammer (i "skorstein"). Hekker også i holker. Jakter ofte i sumpskog.	X	X	X	Spar reirtre. Spar tregruppe om det hogges rundt reiret. Spar eldre osp som livsløpstrær (framtidige hekketrær). Lag gjerne 4-5 m høye høgstubber av grov osp, dersom det er et bra alternativ i forbindelse med hogst. Ikke drift i hekketida. Spar sumpskog. Snakk alltid med ornitologer før inngrep.
Lappugle	Trysil	Meget sjelden. Eldre skog med innslag av myrer, evt kulturmark. Bruker reir etter hønsehauk.		X	X	Spar reiret og en sone på 50 m rundt dette. Ikke drift i hekketiden. Snakk alltid med ornitologer før evt inngrep.
Hornugle	Østfold, Akershus, HedmarkS, HedmarkN, OpplandS, OpplandN	Hekker oftest i kvistreir etter kråke. Finnes gjerne i områder med blanding av kulturmark og barskogsholt.	X	X		Spar reirtre.
Jordugle	Akershus, HedmarkS, HedmarkN, OpplandS, OpplandN	Myrlandskap, gjerne med barskog. Også på store hogstflater. Reir på bakken.	X	X		Ordinære hensyn.
Perleugle	Østfold, Akershus, HedmarkS, HedmarkN, OpplandS, OpplandN	Barskog. Hekker i holker eller hule trær. Foretrekker ofte frittstående trær, f eks på hogstflater.	X	X		Spar reirtre.
Nattravn	Østfold, Akershus, HedmarkS, OpplandS	Småkuppert skog med knauser som har kraggfuru, hogstflater, rydninger, brannfelt. Liker innslag av bjørk og osp. Hekker på bakken.	X			Ordinære hensyn.
Vendehals	Østfold, Akershus, HedmarkS, HedmarkN, OpplandS, OpplandN	Frodig blandingsskog og løvskog, gjerne i nærheten av kulturmark eller hager. Hekker i hule trær eller holker. Spiser svart jordmaur og liker soleksponert grasmark.	X	X		Spar reirtre.

Gråspett	Østfold, Akershus, HedmarkS, HedmarkN, OpplandS, OpplandN	Ospeholt og løvholt i barskog eller løvskog. Hakker ut reir. Avhengig av tørre trær om vinteren.	X	X	Spar reirtre. Spar osp generelt. Spar tørrtrær.
Grønnspekk	Østfold, Akershus, HedmarkS, OpplandS, OpplandN	Løvskog og blandingskog i kulturlandskapet. Hakker reir i særlig osp. Spiser rød skogsmaur (særlig), også om vinteren.	X	X	Spar reirtre. Kantsoner og åkerholmer med gamle trær i kulturlandskapet. Ta hensyn til maurtuer.
Svartspett	Østfold, Akershus, HedmarkS, HedmarkN, OpplandS, OpplandN	Barskog og blandingskog. Næring er stokkmaur hele året. Hekker i grove nok osper og furuer.	X	X	Spar reirtre. Spar grove osper og furuer generelt. Sett igjen graner med stokkmaurangrep (ofte med hakkemerker), evt lag høgstubber av dem.
Flaggspett	Østfold, Akershus, HedmarkS, HedmarkN, OpplandS, OpplandN	Skog med lauvtrær, særlig osp. Hakker reirhull i løvtrær. Eneste frøspiser av hakkespettene, og klarer seg derfor meget godt.	X	X	Spar reirtre.
Hvitryggspett	OpplandN (Fron-Sel)	Løvskog i Gudbrandsdalen. Krever store mengder død ved. Hekker i råtne bjørker og osper.	X	X	Spar all død ved i hekkeområde. Spar reirtre med minst 50 m buffersone. Best å la være å hogge i det hele tatt i de viktigste leveområdene. Snakk alltid med ornitolog før evt. hogst.
Dvergspett	Østfold, Akershus, HedmarkS, HedmarkN, OpplandS, OpplandN	Løvskog med store mengder død ved. Hakker ut næring også i tynne greiner og død tennung. Hekker i løvtrær (hakker hull).	X	X	Spar død ved. Spar reirtre. Krevende art å bevare i leveområdet, dersom en ønsker å kombinere med vedhogst eller lignende. Spar hele lokaliteten i områder med lite løvskog.
Tretåspett	Østfold, Akershus, HedmarkS, HedmarkN, OpplandS, OpplandN	Barskog, særlig eldre granskog med mye stående død ved etter f eks barkebilleangrep. Lever av insekter mellom barken og veden, særlig på gran.	X	X	Spar reirtre. Spar død ved.
Trelerke	Østfold	Karrig imp., furukoller etc. i blanding med kulturmark. Hekker på bakken i skog.	X		Ordinære hensyn.
Fossefall	Østfold, Akershus, HedmarkS, HedmarkN, OpplandS, OpplandN	Bekker og elver.	X		Sørg for gode kantsoner for å hindre avrenning og evt forsuring.
Dvergfluesnapper	HedmarkS	Meget sjelden. Gammel granskog med frodig/fukt vegetasjon. Hekker i hull og nisjer, i hulltrær eller i rothuler etc.	X		Ordinære hensyn. Kantsoner. Spar gran- og bjørkesumpskog.

Stjertmeis	Østfold, Akershus, HedmarkS, HedmarkN, OpplandS, OpplandN	Løvskog. Bygger reir.	X		Spar lauv. Kantsoner. Økt areal med løvskog er positivt.
Løvmeis	Østfold, Akershus, HedmarkS, OpplandS, OpplandN	Løvskog. Hakker ut reir i løvtrær.	X	X	Spar lauv. Spar reirtre. Kantsoner. Økt areal med løvskog er positivt.
Granmeis	Østfold, Akershus, HedmarkS, HedmarkN, OpplandS, OpplandN	Barskog, gjerne med mye lav. Hakker ut reir i stående dødt tre/høgstubbe.	X	X	Spar reirtre. Lukkede hogster er en fordel for å bevare lav.
Lappmeis	HedmarkN, OpplandN (Rendalen og rundt Rondane)	Furuskog og blandingsskog opp mot fjellet. Hekker i holker, hull som den hakker ut i bjørk eller hull etter treåspett.	X	X	Spar reirtre. Lukkede hogster er en fordel for å bevare lav.
Toppmeis	Østfold, Akershus, HedmarkS, HedmarkN, OpplandS, OpplandN	Furuskog og blandingsskog, gjerne eldre skog med mye hengelav og kvistlav, hvor den finner næring. Hakker ut hull i mrkne trær eller tar i bruk holker.	X	X	Spar reirtre. Spar død ved. Lukkede hogster er en fordel for å bevare lav.
Svartmeis	Østfold, Akershus, HedmarkS, HedmarkN, OpplandS, OpplandN	Barskog, gjerne med mye lav. Hakker ut reir i stående dødt tre/høgstubbe, eller hekker i holker.	X	X	Spar reirtre. Spar død ved. Lukkede hogster er en fordel for å bevare lav.
Blåmeis	Østfold, Akershus, HedmarkS, HedmarkN, OpplandS, OpplandN	Blandingsskog eller løvskog. Hekker i holker eller hule trær.	X		Ordinært flerbruk.
Kjøttmeis	Østfold, Akershus, HedmarkS, HedmarkN, OpplandS, OpplandN	Blandingsskog eller løvskog. Hekker i holker eller hule trær.	X		Ordinært flerbruk.
Spettmeis	Østfold, Akershus, HedmarkS, OpplandS, OpplandN	Blandingsskog eller løvskog. Hekker i holker eller hule trær. Den mest varmekjære meisearten ved siden av løvmeis.	X	X	Spar reirtre. Spar død ved.
Trekryper	Østfold, Akershus, HedmarkS, HedmarkN, OpplandS, OpplandN	Barskog, gjerne med mye lav. Søker etter nærin på stammene av gamle trær. Hekker under løse barkflak på stående døde trær.	X		Lukkede hogster er en fordel for å bevare lav. Store livsløpstrær.
Tornskate	Østfold, Akershus, HedmarkS, HedmarkN, OpplandS, OpplandN	Hogstflater eller åpne kanter, gjerne soleksponte og med roser eller andre stikkende busker.	X		Ordinært flerbruk.
Varsler	Akershus, HedmarkS, HedmarkN, OpplandS, OpplandN	Åpen barskog og myrskog. Kan også bruke hogstflater med frøtrær. Hekker i kvistreir som den bygger sjøl.	X		Ordinært flerbruk.

Lavskrike	HedmarkS, HedmarkN, OpplandS, OpplandN	Eldre, høyereliggende barskog med mye skjegg. Bygger kvistreir.	X		Lukkede hogster er en fordel for å bevare lav.
Nøttekråke	Østfold, Akershus, HedmarkS, OpplandS (følger hassel)	Skog med innslag av hassel. Spiser hasselnøtter. Bygger kvistreir.		X	Spar hassel. Jo mer hassel, jo bedre.
Kaie	Østfold, Akershus, HedmarkS, OpplandS, OpplandN	Særlig i kulturlandskapet, skogholt og kantsoner. Arten er en sterk konkurrent til f eks skogdue og kattugle, og jager ofte disse sjeldnere artene. Har blitt mer tallrik.	X	X	Spar reirtre.
Kornråke	HedmarkS, OpplandS (flatbygdene ved Mjøsa)	Hekker i skogholt med eldre trær i kulturlandskapet. Kolonihekker.		X	Spar holt med reirkoloni.
Ravn	Østfold, Akershus, HedmarkS, HedmarkN, OpplandS, OpplandN	Bergvegger. Bygger kvistreir.	X		Ordinært flerbruk.
Stær	Østfold, Akershus, HedmarkS, HedmarkN, OpplandS, OpplandN	Hekker i holker og spettehull i kulturlandskapet.	X	X	Spar reirtre.
Grankorsnebb	Østfold, Akershus, HedmarkS, OpplandS, OpplandN	Granskog. Spiser granfrø og er spesielt tallrik i frøår. Hekker i slutten av februar eller i begynnelsen av mars.	X		Ordinært flerbruk.
Furukorsnebb	Østfold, Akershus, HedmarkS, HedmarkN, OpplandS, OpplandN	Furuskog. Har unger når furufrøene modnes. Populasjonen svinger med tilgang på frø.	X		Ordinært flerbruk.
Konglebit	HedmarkS, HedmarkN, OpplandS, OpplandN	Sjelden. Hekker i fjellskog.	X		Ordinært flerbruk.
Hortulan	Akershus, HedmarkS, OpplandS	Brannflater og tovmyrer i nærheten av kornåkre.	X		Ordinært flerbruk. Flatebrenning er trolig en stor fordel, særlig nede i dalførene i nærheten av åkre.
Vierspurv	HedmarkS, HedmarkN, OpplandS	Gran- og bjørkesumpskog i barskog. Østlig, sjelden art.		X	Spar gran- og bjørkesumpskog.